

Tuzungumze

Tufanyeje

Sheria ya kwanza ya kufwata unapoalikwa - nayo ni ya lazima sana - ni kuheshimia wakati. Fika kwa wakati na usicheleweshe wala kungojesa wenzako somo ao wale ambao waliokualika.

Huwezi kupima uzito wakitendo chako unapoalikwa kufika saa fulani na unafika saa moja badae! Katika wale waliokualika pamoja nawe kuna wenyi madaraka mengine sana. Hawajui kungoja na pumziko lao ni kubadili vitendo. Kwao kupitisha saa nzima wakungoja na kungojea ni upotevu mkubwa wa waka-

ti. Hujui kama kuna watu ambao dakika tanu, k.m., hutosha kwa kumiliki ma milioni ya pesa? Sasa ukimpotezea dakika zile si ni kumuua nusu?

Ni vibaya zaidi tena ikiwa ni wewe unayealika na hauheshimie saa uliyoandikisha wewe mwenyewe. Ni kukosa malezi kumwalika mtu mahali fulani, kwa wakati fulani ingawa unajua kama kwa wakati ule hautakuwa tayari mahali pale.

Utetezi wa mno si fadhila kwenyi mwaliko. Ukimya, lakini na unyamavu, vitakuheshimisha na kukulindia msafa.

Unapoenda mwalikoni jua kama watu watakutazama, hata wengine watachunguza wakiangalia wajue kama upo msafi, nguo gani umevaa, viatu, n.k.....?

Kumbe kabla ya kutoka kwako fanya yote hata uwe katika hali ya kuonekana mbele za watu bila kosa: oga, chana nywele zako, vika mavazi yako safi na nzima maana yake bila tundu wala mshonoko na yasiyokosa vifungo. Kwa aina ya va-

zi fuata ibada ya kila siku kuu au urafiki wake na wale waliokualika.

Mara nyingi utakwenyi uzazi, kwenyanga; utaalikwa ikiwa ndugu, rafiki jirani amepata

Ikiwa unayo desturi ya kutumia manukato fanya kwa ginsi manukato au marashi unayotumia isiwe ya harufu kali mno. Kuna watu wasio-

yupo msibani ama magumu fulani. Kulingana pote u mwenyi maadibisho mwenendo wa adabu lekea kufurahisha

vumulia harufu ya marashi. Ukiwa jirani ya mtu wa aina ile na kama umepekaa marashi ya harufu kali mara utamchafua moyo jirani.

kuliko kujitafuta bila kujisahau kwa kufurahisha jirani ndio ya maisha rasmi kama ujumii.

(Na Kimengele Kimwani)

MIAKA 20 YA MAPINDUZI YA ZAIRE

Ni mnamo tarehe 24 Novemba 1965 ndipo Marekani Mobutu akisharikiana na maofisa wakuu alichukua madaraka ya urais wa Jamhuri.

Namna gani?

Siku moja mbele apindue serikali, mheshi miwa Mobutu aliwakusanya maofisa wakuu wa askari. Na katika mkusanyo huo, maofisa hao walichungua kwa karibu ubovu na misukosuko ya siasa iliyo kuwa yakisonga nchi. Na nchi ilikuwa ikiongozwa wakati huo na rais Kasa-Vubu pamoja na waziri mkuu Tshombe Kapend. Katika masimulizi hayo muhimu, wakuu wa majeshi walichukua hatua ya kuangusha serikali na kuchukua madaraka bila kumwanga damu. Na hapo wakakubaliana yakuwa ni Marekani Mobutu, wakati huo lietena-koloneli, ndiye atakuwa kiongozi wa Jamhuri ya Zaire (hapo zamani Kongo).

Mnamo tarehe 24 Novemba 1965, asubui, kibaru toka maofisa wakuu

kilifikia rais Kasa-Vubu kikimjulisha kuwa hayupo tena rais wa Jamhuri. Singa za simu zikakatwa na askari jeshi wakazunguka vyumba kazaa vya serikali kama vile hivyo vya redio na Hoteli ya Posta. Punde kidogo wakuu na wakaaji wakaanza kusikia mziki wa askari jeshi na wa kimapinduzi.

Saa chache tu baada ya mapinduzi hayo kufanyika, habari hiyo ilitawanyika nchini kote toka sauti ya redio. Raia walipigwa na bumbazi na wengi kurudi ma-

kwao kwa kungojea matokeo ya Mapinduzi. Nafasi zote, watu walikuwa wakiongonzeana na wakiujiuliza kisa (but) kili chowasukuma maofisa wakuu hao wa askari kuchukua madaraka ya uongozi wa nchi.

Rais Mobutu kwa Raia

Siku tatu tu baada ya kuangushwa kwa rais Kasa-Vubu pamoja na waziri wake mkuu Tshombe, mnamo tarehe 27 Novemba 1965, Rais mpya wa Jamhuri, mwananchi Mobutu, aliwaelezea wapashaji wa habari kunako Jumba la

Rais Mobutu pembeni ya akina mama Bobi Ladawa

Je Umesikia ?

KUWA feza zitafika kuwaunguza viongozi wa masomo? Kutokana na pupa yake kali ya feza, kiongozi wa masomo ya sekondari ya pale Bagira (Institut de Bagira) alijiruhusu kuwashurtisha wanafunzi wote nyongezo kwa feza za mchango wa wazazi ingawa livali wa jimbo la Kivu amekwisha kuchukua mkataba juu ya jambo hilo. Kutokana na hesabu tulizofanya, yaonekana wazi kuwa wanafunzi wote watalipa kwa jumla zaire 180.400. Feza hizo zote zaaminika kuingia katika mfuko wake. Lakini awe hakika kuwa wazazi wapo macho wazi. Na serikali haitakubali kumuacha huru mbele ya kosa hilo kubwa.

Yule wa masomo ya msingi ya Ibanda naye anakafilisha. Kamati ya wazazi nayo yaleta haya. Wanafia nini? Feza. Haijulikani mpaka sasa feza zinazolipwa na wazazi zachukua njia gani. Kitu kilichoonyesha wazi kama mambo hayaendeki kule, ni kuona mkutano wa wazazi wa siku ya Mungu iliyopita unamalizika mbele ya wakati. Kumbe huko kiongozi pamoja na kamati ya wazazi watafuta kuwina nyuma ya migongo ya wananchi.

Taifa (Palais de la Nation) kwamba atachukua madaraka muda wa miaka mitano.

Kisha mchana wa siku hiyo, rais Mobutu aliwamotoa wakaaji wa mji wa Kinshasa ambao walifika wengi kwa kumsalimiamia kiongozi wao mpya. Siku hiyo Rais Mobutu alijionya kwa raia uwanjani akisindikizwa na waziri wake mkuu, jema-dari Mulamba Nyunyi wa Kadima na waziri wengine. Katika hotuba yake kwa Raia, Rais Mobutu aliwaelezea miradi (projets) ya kuimarisha uchumi wa nchi na siasa ya kidemokrasia ambayo wakaaji wote waliombwa kufuata.

Bisimwa L.-B. Tserou.

SHAHIRI

SAIDIA

Saidia ndugu, rafiki
Baba, mama, saidia!

Nisaidie dada kaka
Saidia maskini!

Mchana kutwa sikula
Sikunywa hata maji
Njaa na kiu hunisonga!

Ndugu nipe
Saidia Mungu
Atakurudishia milioni!

Fungua mkono
Leta pesa, franka
Bila wasiwasi!

Hauna kitu?
Mungu akusaidie
Kesho unipe!

Nipe, nitalipa kisho
Hata kesho
Si bado nyuma!

Tangolek

PLASTI - ZAIRE

BUKAVU GOMA UVIRA
KINSHASA

Musafiri mpenzi, pahali pa kupoteza ao kuponda pesa yako, pita peke yako "LA BOTTE", patana na PLASTI-ZAIRE upate kiato ya kukuepusha potopoto.

"PLASTI-ZAIRE": Kiato yenyi kudumu inayopatikana ndani ya duka "PLASTI-ZAIRE" yapendeza watembezi wote.

"PLASTI-ZAIRE": Kiato nzuri na nzito

"PLASTI-ZAIRE": Adui ajabu wa njia chafu

"PLASTI-ZAIRE": Kiato ya kusaidia kusafiri bila uwasiwasi

"PLASTI-ZAIRE": Yakuletea utaratibu wa kutupa nguu na kuipatia hatua tamu

PLASTI-ZAIRE

BUKAVU GOMA UVIRA
KINSHASA

8/26/P/85